

HET MAKEN VAN DE PAARDJES:

Hier wilde ik naartoe!

Ik had een goede vorm, een als boekensteun bedoeld paardje, en dat wilde ik afgieten om als vorm te gebruiken, te bakken, te laten beschilderen door mijn echtgenote en af te bakken, maar ik had geen idee hoe dat zou moeten al dacht ik dat het toch niet zo moeilijk zou zijn. Ik had gezien dat soortgelijke voorwerpen hol waren maar had geen idee hoe zo'n holle vorm te verkrijgen had wel begrepen dat die in verband met het bakproces essentieel was. Een kennis uit Voorschoten, Cas Seijs, amateur pottenbakker, hielp me uit de droom. Er moest een gipsvorm gemaakt worden zodanig dat de uitwendige vorm van het paardje als een holte tussen twee blokken gips zou zitten. Via een toegang tot die holte, in mijn geval via de vlakken van de poten, kon er vloeibare klei in gegoten worden die zich na enige tijd als een enige millimeters dikke film zou gaan afzetten tegen de wanden van die gipsholte.

Na verloop van tijd moest dan de resterende kleimassa er weer uitgegoten worden en de gevormde film opdrogen. Tijdens het drogen zou de kleifilm enigszins gaan krimpen en op een bepaald moment moest het geheel uit de gipsvorm gehaald worden omdat door het krimpen de boel anders zou gaan scheuren. Daarna kon het verder drogen. Vervolgens moest in mijn geval het nog wat natte paardje op een inmiddels ook aangemaakt voetstuk gezet worden zodat het geheel verder kon nadrogen. Dan kon het droge paardje met schrapertjes, mesjes en schuurpapier gefatsoeneerd en gladgemaakt worden. So far so good.

Hier volgt de geschiedenis van vallen en opstaan die geleid heeft tot het met enige routine gieten van in totaal 21 paardjes waarvan de nummers 2 tot en met 21 uiteindelijk succesvol gebakken zijn. Het maken van de vorm is een verhaal apart en was erg moeilijk in verband met het feit dat de achterpoten iets waren "ondergestoken" zodat ze niet uit de vorm los konden komen. Dit werd verholpen door de holten op te vullen met kunstklei. Het lossen uit de gipsvorm werd toen eenvoudiger, ook van de later gevormde paardjes maar het betekende dat elk afgegoten paardje naderhand met de hand weer bij de achterpoten ingedeukt moest worden om de juiste vorm van de poten terug te krijgen.

Eerste poging: vorm volgegoten en na circa 15 minuten weer leeg na 5 minuten weer vol. Na 12 uur het bovendee van de vorm eraf gehaald en het gietsel nog 8 uur in de ondervorm laten staan bij wijze van proef. Toen was het geheel door krimp gescheurd en is terug in de puree gegaan.

Met nr 2 ging het al wat beter: volgegoten. Na een half uur leeg. Na 6 uur bovendee gelicht en het onderdeel ondersteboven op steunen gelegd in de hoop dat het gietsel vanzelf uit de vorm zou vallen. Dat lukte dus niet. Na veel kloppen en trillen kwam het kopje, dat het minste houvast had aan de vorm, ca. 2 mm naar buiten. Nu met de vorm nog steeds onderste boven getikt en getrild maar geen verdere beweging. Tenslotte met het wel vrijkomende kop/halsdeel wippende bewegingen gemaakt die resulteerden in beweging van de poten. Herhaald wippen bracht tenslotte het geheel gaaf naar buiten. Pas na enige weken toen het gietsel al volledig droog was bij wijze van proef op het apart gevormde voetstuk geplaatst maar er bleef ondanks volledig nat houden van het geheel toch te veel verschil in droging zodat er voordurend bij de poten scheuren optraden die bijgeplakt werden met klei die met azijn was natgemaakt.

Op het oog geslaagd doch bij het bakken barstte het voorpootje alsnog. Werd bij de pottenbakkerij Le Toton in Den Haag, waar mijn echtgenote Margreet toen les had, gebruikt als proefmodel voor het beschilderen.

Op grond van de opgedane ervaringen nu werden nu de vormen ca. 40 minuten ingegoten en vervolgens na ongeveer 3 uur uit de vorm gehaald en in een beugelsteun op de voetstukvorm geplaatst nadat de voetjes gevormd en in de natte klei gedompeld waren. Nu werd ook het voetstuk volgegoten. Poten en buik omwikkeld met folie om te snelle droging tegen te gaan en met de plantenspuit iets nat gehouden. (Roodbakkende klei moest langer in de vorm blijven en was lastiger te lossen). De voetvorm moest steeds worden bijgegoten omdat deze nogal vreemd droogde en er steeds putten in vielen. Dit paardje werd alleen geglazuurd zonder beschildering en is aan Cas Seijs gegeven die alle paardjes voor ons gebakken heeft. De volgende paardjes werd nu met enige routine gemaakt, gedroogd, vorgebakken, beschilderd, geglazuurd en nagebakken, 21 in totaal. De vorm is verloren gegaan zodat de gegoten paardjes als unica door het leven kunnen gaan.

De ouders van het spul. Gezien de vele hechtingen, ik telde er 10, staat de Moeder rechts.